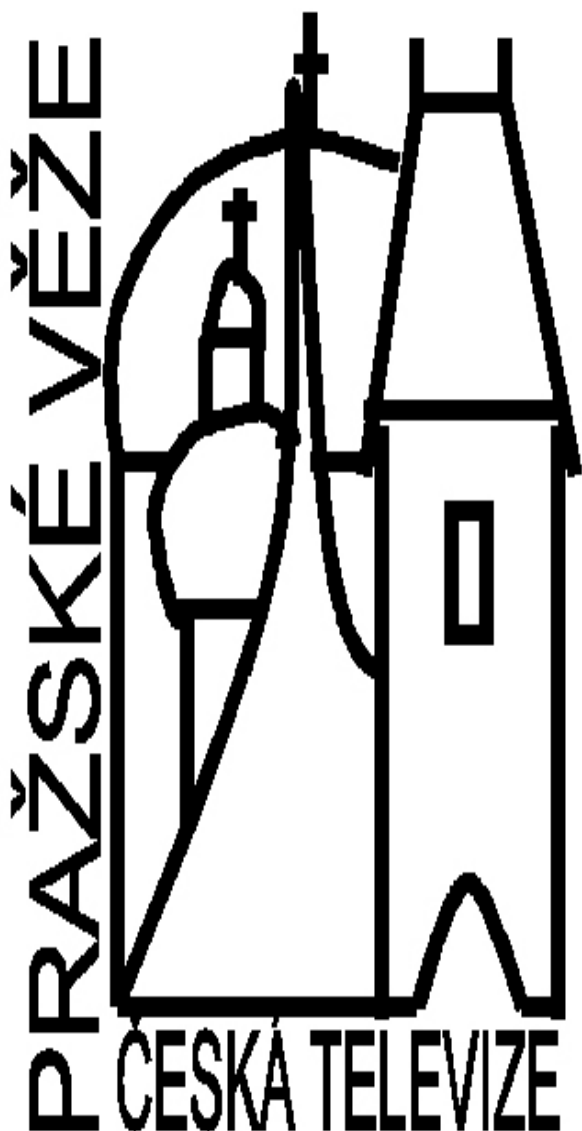

ČESKÁ TELEVIZE

Centrum publicistiky, dokumentaristiky a vzdělávání

Bedřich Ludvík

PRAHA, MĚSTO VĚŽÍ

16 dílný dokumentární cyklus

DÍL 16. NAŠE VĚŽE.

Dramaturg: Milan Vacek

© říjen 2001 až únor 2007

OBRAZ 1
DVĚ PLOŠINY – KOSTEL SV. PROKOPA - ŽIŽKOV

Detail nohou Průvodce. Jdou po dlažbě.
Pak nastoupí do vysokozdvížné plošiny.
Ta začne stoupat...

Průvodce na stoupající plošině na
kameru:

Komentář:

Začíná seriál, který vás uchopí do
náruče, pozvedne k nebesům a už
nikdy vás nenechá klesnout.

Průvodce:

Uchopíme vás a pozvedneme
k vrcholům sta pražských věží.
Vystoupáme za vás tisíce schodů,
prolezeme spousty půd, otevřeme
stovky vikýřů. Na konci toho všeho
vám nabídneme pohledy na Prahu,
matku měst, v dědictví nám danou,
šírou tu Prahu, Prahu jedinou.

OBRAZ 2

OBRAZOVÁ MONTÁŽ + ÚVODNÍ TITULKY

Naprolínané oblety nejrůznějších
pražských věží.

Úvodní titulky:

Česká televize
Centrum dokumentaristiky,
publicistiky a vzdělávání
uvádí
dokumentární cyklus
PRAHA, MĚSTO VĚŽÍ
Průvodce
VIKTOR PREISS
Námět, scénář, hudba, režie:
BEDŘICH LUDVÍK

(ústřední píseň)

*Nad městem jsou věže
Tyčí se nad námi
My žijem při zemi
Věže jsou s hvězdami*

*Ještě že věže jsou
Že nad námi stojí
Pozvednou k nebesům
Ty z nás kdo se bojí*

*A pak u nohou ti leží
Praha, město věží
Ať prší či sněží
Stoupejme do věží*

*Do věží ke zvonům
K jejich mocným tónům
Do věží vzhůru k lidem
Jímž je věž osudem*

OBRAZ 3

RAMPA PRAŽSKÉHO HRADU

Kamera odjíždí od pohledu na Prahu.
Průvodce se dostává do obrazu a mluví
na kameru:

Průvodce se otočí od kamery a zadívá
se na město pod sebou. Kamera zabírá
celem města. Pohyb oblaků se zrychlí.

Průvodce:

Naposledy se odtud, z rampy
Pražského hradu, spolu díváme na
Prahu město věží. Bylo to šestnáct
krásných setkání ve kterých se mi
splnil můj častý klukovský sen: vylézt
někam, kam jiný nevylezl, dostat se
tam, kam se jiný nedostal. Dnes nás
tedy čeká několik posledních věží a
pak už musíte na tu svou věž každý
sám.

Komentář:

Když se tak dívám na „Prahu, město
věží, co u nohou mi leží“, uvědomuji
si, že Praha, to jsou stovky
postavených, ale i nepostavených věží.
Svět postavených věží vidíme a je
prokazatelně krásný.
Svět nepostavených, jen zamýšlených
věží, nevidíme, můžeme si ho každý
jen po svém představit. Možná proto je
ještě krásnější.

Průvodce:

Seriál Praha, město věží měl být a je,
poklonou všem těm, kteří dokázali
překlopit svou věž, ze světa
nepostavených věží, do světa
postavených věží. Vždyť odvěký spor
duše a děla je tak snadno řešitelný.
Stačí k tomu jediné - čin.

OBRAZ 4

LETECKÉ ZÁBĚRY PRAHY

Montáž leteckých záběrů Prahy.

(ústřední hudební motiv)

Komentář:

Ten čin dokázala v nejrozličnějších podobách i naše doba. Na rozloučenou se podíváme na „naše věže“:

- zachráněnou věž kostela,
- novodobou radniční věž
- novodobou kostelní věž
- novodobou věžičku na měšťanského domu
- vysílací věž a
- věž televize veřejné služby.

OBRAZ 5
KOSTEL PANNY MARIE NA SLOVANECH

Průvodce vchází do areálu kostela Na Slovanech a zvedne oči k moderním věžím kostela.

Záběry areálu a kostela. Průvodce stoupá ke věžím.

Průvodce vychází na terasu pod věžemi

Průvodce:

Naši poslední vycházku začneme tady, pod moderními skořepinami kostela panny Marie na Slovanech.

Komentář:

Klášter s kostelem Panny Marie založil Karlem IV. 14. prosince roku 1347. Povolal chorvatské benediktiny, kteří nekázali v jazyce latinském, ale slovanském. Od toho název kláštera Na Slovanech. Klášterní chrám byl vysvěcen 29. března 1372 na Ponděle velikonoční, kdy se čte pasáž z Evangelia o Kristu, který se zjevil poutníkům na cestě do Emauz. Od toho druhé jméno tohoto areálu – Emauzy.

Věže kláštera postavili až španělsští benediktini po Bílé hoře. 14. února 1945 byl klášter omylem spojeneckým letectvem bombardován. Obě věže byly zničeny.

Trvalo dvacet let, než byla vyhlášena soutěž na novou podobu věží. V roce 1964 v ní zvítězil architekt F. M. Černý. Ten přišel s velmi neobvyklým a odvážným nápadem – nahradit gotické věže dvěma nesymetrickými sférickými křídly z bílého betonu.

Průvodce:

Tak tohle je první podoba věží naší doby. Prolnutí moderního materiálu a myšlení do historické stavby. Vzniká nová kvalita, nová krása. Ale má to jednu nevýhodu: výš se po té betonové skořepině nedostanu. Tentokrát to tedy nebudou pohledy z věží, ale „zpodvěží“.

OBRAZ 6

LETECKÉ ZÁBĚRY PRAHY

Montáž pohledů na Prahu a její věže.

Komentář:

To bylo naposledy co jsme viděli věže staré Prahy. Další „naše věže“, věže naší doby, najdeme za hranicemi středověkého města, na jeho novodobých okrajích. To už není ta turisty obdivovaná a vyhledávaná Praha. Ale Praha to je. A pro Pražany, obyvatele Prahy, možná víc, než přelidněné, turistické centrum.

OBRAZ 7
SLUNEČNÍ NÁMĚSTÍ

Průvodce se rozhlíží po Slunečním náměstí.

Průvodce zamíří k budově radnice. Montáž jeho cesty na věž se střídá s pohledy na věž radnice.

Průvodce vejde na věž. Rozhlíží se kolem a mluví na kameru:

Naprolínané pohledy na sídliště Nové Butovice.

Průvodce:

Tady, na Slunečním náměstí, v Nových Butovicích, najdeme vedle sebe hned dvě „naše věže“.

Nalevo odemne je to věž radnice Prahy 13 a napravo odemne je to věž kostela komunitního centra sv. Prokopa.

Obě věže jsou zvláštní a zajímavé, ale mají jednu nevýhodu: když na ně vystoupám, neuvidím Prahu, město věží, ale jen paneláky sídliště Nové Butovice. To je trochu problém „věží naší doby“. Je skvělé, že stojí, že se na ně nezapomnělo, ale nedokázali jsme jim vytvořit okolí, kvůli kterému by stálo za to na ně vylézt. Nebo se pletu?

Komentář:

Obě věže jsou produktem 21. století. Kostel sv. Prokopa byl postaven roku 2001 a budova radnice byla otevřena veřejnosti roku 2006.

Dokud nestala budova radnice, tvořila věž kostela zajímavou dominantu Slunečního náměstí. Později ji převzala věž radnice. Dnes je dominantou nad dominanty obří obytný panelový dům, který jednoznačně ukazuje kdo je tu pánem.

Ani Bůh, ani stát, ale investor! Ten musí z pozemku dostat maximum, aby se mu vrátily jeho vložené peníze.

Průvodce:

Vidíte tu krásu Prahy? Nevidíte? Vy se pořádně nedíváte! Tohle je naše práce, naše Praha, naše věže, tohle našim dětem odkázujeme my!

Že s tím nemáte nic společného? Že za to nemůžete? Ale kdepak, tohle je naše tvář, naše dušem, naše podoba.

Komentář:

Naše věž je součástí domovní zástavby klasického středověkého města vyčnívali věže kostelů a měšťanské domy, po jejich vzoru zdobili svá nároží věžemi, aby

OBRAZ 8
LETECKÉ ZÁBĚRY PETŘINY - HVĚZDA

Montáž leteckých pohledů na obytný soubor Hvězda.

Komentář:

Podruhé se v našem cyklu setkáváme se jménem architekta Miluniče. Na začátku to byl jeho a Gerův excentrický Tančící dům, na konci jeho soubor obytných domů Hvězda na Petřinách.

OBRAZ 9
PETŘINY - HVĚZDA

Průvodce sedí na lavičce a pokukuje
po věžičkách domů

Průvodce vejde do domů, stoupá
výtahem, vchází do bytu, zdraví se s
majiteli, jde na věž.

Průvodce vyjde na ochoz věže:

Průvodce se obrátí na majitele bytu

Montáž pohledů po okolí.

Průvodce:

Tak toto je nová podoba měšťanských
domů dneška. Pokus o přenesení
středověké Prahy, města věží a
věžiček, do naší současnosti. Ať si o
tom myslí kdo chce co chce, já, jako
věžník, jsem nadšený. Je to taková
zvláštní směs futurismu a holandských
hrázděných domů. A teď se pojdme
podívat, jaké jsou výhledy z takové
věže...

Komentář:

Ještě než se rozhlédneme, připomeňme
si důležitou maličkost: tyto domy jsou
vlastně také jen obyčejné sídliště. Jen
si s ním jeho projektant dal větší práci.
Myslel na barevnost, na rozmanitost
a... na věže!

Průvodce:

Tohle je něco tak zvláštního, úžasného,
krásného, vzrušujícího.

Jak se vám tu žije?

Majitel bytu:

(improvizace)

Průvodce:

A to je náhoda nebo jste vždycky chtěli
byt s věží?

Majitel bytu:

(improvizace)

Průvodce:

Tak já si to, s dovolením, ještě chvíli
užiju. Říká se: nejlepší na konec. Tohle
je opravdu zážitek k nezaplacení. A
teď už tiše a rozhlédněme se po okolí...

15

OBRAZ 10

LETECKÉ POHLEDY NA ŽIŽKOVSKOU VĚŽ

Montáž leteckých pohledů na Žižkovskou televizní věž.

Komentář:

Žižkovská televizní věž je také „naší věží“. Svou výškou 216 metrů se zcela vymyká měřítku města. Tyčí se nad třicetimetrovou žižkovskou zástavbou jako Guliver. Ale je to vysílač, každý metr navíc zvětšuje jeho dosah o kilometry. Ve výšce vrcholku Petřínské věže má restauraci, ve výšce 90 metrů rozhlednovou plošinu. Ale my chceme vždycky co nejvýš to jde. Nad vyhlídkovou plošinou je pracoviště telekomunikací a nad ním už jen anténní nádstavec. Na nejvyšším místě je dvoumetrový ocelový válec s víkem na kterém jsou bleskosvody a výstražná světla. Toto je nejvyšší místo kam se lze dostat – 193 metrů nad zemí!

Praha, město věží odtud vypadá jako lehce zvlněná placka. Žádné věže odtud nemají smysl. Je to poučné - ztráta měřítka znamená ztrátu krásy.

OBRAZ 11
ODBAVOVACÍ VĚŽ ČT – KAVČÍ HORY

Průvodce vejde do obrazu a mluví na kameru:

Průvodce vejde do budovy s stoupá výtahem vzhůru. Pak leze po žebříku na střechu a po dalším žebříku k otáčejícímu se logu ČT.

Průvodce vyjde na střechu. Mluví na kameru:

Montáž obrázků z natáčení

Průvodce v detailu na kameru:

Průvodce:

Stojí předemnou poslední věž tohoto seriálu – vysílací věž České televize na Kavčích horách. Je to taková důvěrně známá věž i když na jejím vrcholu, u otáčejícího se loga ČT, byl jen málokdo. Možná ani pan ředitel ne. Tak se tam vypravíme...

Komentář:

Dějiny této věže jsou krátké a typizované jaké celá doba normalizace ve které věž vznikla. Stavba je 63 metrů dlouhá, 10 metrů široká a 45 metrů vysoká. Jsou v ní odbavovací a spojovací pracoviště. Postavili ji pracovníci národního podniku Konstruktiva podle projektu architekta Jiřího Nejedlyho ze Strojprojektu Praha.

Průvodce:

Slyšíte ten normalizovaný slovník? Málem jsem se cestou nahoru taky znormalizoval. Promiňte, jen tak žertuji, abych potlačil chvíle dojetí. Toto je poslední věž na kterou jsme spolu vystoupali abychom se rozhlédli po Praze, městu věží a rozloučili.

Komentář:

Vesměš šlo o věže a pohledy na Hradčany, Malou Stranu, Staré město a Nové město, prostě středověkou Prahu. Dohromady jsme spolu slezli 80 věží. Co věž to přibližně 200 schodů, krát 80, něco okolo 16 000 schodů. Ale stálo to za to, protože každá věž nám nabídla neopakovatelné pohledy na město a ostatní věže. Objevili jsme krásu akordů věží...

Průvodce:

Byl jsem s vámi a s věžemi krásně. Byl to zážitek na jaký se nezapomíná. Myslete na věže, ať při nás věže stojí, stavějte je a ať prší či sněží, stounejte

OBRAZ 12
ZÁVĚREČNÁ MONTÁŽ

Montáž leteckých pohledů na město a věže.

Do montáže pohledů na pražské věže se vylnou závěrečné titulky:

Viděli jste seriál
PRAHA, MĚSTO VĚŽÍ

provázel Viktor Preiss

námět a scénář:

Bedřich Ludvík

dramaturg:

Milan Vacek

odborný poradce:

arch. Milada Vršecká

autor děkuje:

.....
.....

zvuk:

XY

ústřední píseň složil a zpívá:

Bedřich Ludvík

aranžmá písničky:

Jan Jirásek

střih:

Věra Flaková

kamera:

Pravoslav Flak

režie:

Bedřich Ludvík

Vyrobilo

Centrum publicistiky

Komentář:

Někdo může Prahu vnímat jako průmyslové město, jiný jako město vzdělanosti, my jsme si ukázali, že Praha, je především městem věží. Máme ve správě jedinečný soubor stovky let starých věží. Snažme se ať obстоjíme, ať neubližíme nejen jednotlivých věžím, ale abych tak řekl i „intimním mezivěžovým souvislostem.“

Vždyť právě akordy věží jsou na Praze to nejkrásnější.

Mysleme na věže. Chraňme jejich tajemství. Stavějme věže nové. A hlavně: ať prší či sněží stoupejme do věží.

(ústřední píseň)

Nad městem jsou věže

Tyčí se nad námi

My žijem při zemi

Věže jsou s hvězdami

Ještě že věže jsou

Že nad námi stojí

Pozvednou k nebesům

Ty z nás kdo se bojí

A pak u nohou ti leží

Praha, město věží

Ať prší či sněží

Stoupejme do věží

Do věží ke zvonům

K jejich mocným tónům

Do věží vzhůru k lidem

Jímž je věž osudem

